Požiadavky na semestrálne práce z predmetu princípy operačných systémov

Všeobecné pravidlá

- Každú semestrálnu prácu vypracováva skupina 2 (vo výnimočných prípadoch 3) študentov. Skupina
  pracuje na semestrálnej práci samostatne.
- Originalita každej semestrálnej práce bude kontrolovaná (aj s minuloročnými semestrálnymi prácami).
- Každá skupina musí odovzdať semestrálnu prácu prostredníctvom aktivity na moodli.
- Semestrálnu prácu musí obhajovať celá skupina.
- Terminv:
  - o 5. týždeň nahlásenie jednotlivých skupín a ich tém príslušným vyučujúcim na cvičeniach,
  - o 8. 1. 2023 23:55 odovzdanie semestrálnej práce prostredníctvom aktivity na Moodli,
  - o 9. 1. 2023 13. 1. 2023 obhajoba semestrálnej práce.

Všeobecné požiadavky

Cieľom semestrálnej práce je vytvoriť sieťovú aplikáciu s využitím socketov. V semestrálnej práci:

- musia byť použité sockety na medziprocesnú komunikáciu,
- musia byť použité vlákna,
- musí byť riešený synchronizačný problém,

Ďalej musí semestrálna práca spĺňať nasledujúce požiadavky:

- implementácia v jazyku C/C++,
- návrh v súlade s princípmi objektového programovanie (hlavne zapuzdrenie a modularita),
- žiadne úniky pamäte (toto je nutné explicitne ukázať s využitím nástrojov, ktoré sú na to určené),
- kód musí byť logicky rozčlenený do .h a .c/.cpp súborov,
- semestrálna práca musí obsahovať aj vlastný jednoduchý Makefile, pomocou ktorého bude možné
  zostaviť jednotlivé časti semestrálnej práce (napr. klient a server). Makefile musí obsahovať minimálne
  nasledujúce ciele:
  - o server,
  - o client,
  - o all,
  - o clean,
- pri vývoji musí byť využitý verzionovací systém (preferovane GitLab):
  - v rámci verzionovacieho systému musia byť dokladované aspoň 2 príspevky od každého študenta a musí byť vykonaný aspoň 1 merge vetví projektu,
  - o pred obhajobou semestrálnej práce je nutné vyučujúcemu, u ktorého budete prácu obhajovať, udeliť prístupové právo **Reporter**,
- so semestrálnou prácou odovzdávate:
  - programátorskú dokumentáciu (podľa zverejnenej šablóny), v ktorej popíšete:
    - štruktúru projektu,
    - kde a ako ste použili sockety,
    - kde a ako ste použili vlákna,
    - aký synchronizačný problém ste riešili a aké prostriedky ste využili pri jeho riešení,
    - ďalšie kľúčové problémy, ktoré ste v rámci semestrálnej práce riešili,
  - o používateľskú dokumentáciu, v ktorej popíšete spustenie a ovládanie jednotlivých častí aplikácie,
  - o celá semestrálna práca bude zbalená do jedného .zip súboru, ktorý odovzdáte prostredníctvom aktivity na moodli; v .zip súbore budú **iba**:
    - .h súbory,
    - .c/.cpp súbory,
    - Makefile,
    - ostatné súbory nevyhnutné pre kompiláciu a spustenie aplikácie (textové, grafické a pod.),
    - programátorská a používateľská dokumentácia.

Námety na semestrálne práce

Hra život s ukladaním vzorov na serveri (https://en.wikipedia.org/wiki/Conway%27s Game of Life) (2 študenti). K serveru sa môže pripojiť v ľubovoľnom okamžiku ľubovoľný počet klientov. Samotná hra (simulácia) bude bežať na lokálnom počítači, pričom bude umožňovať:

- vytvoriť svet so zadanými rozmermi,
- vygenerovať náhodné rozloženie živých buniek,
- ručne definovať, ktoré bunky sú živé,
- načítať / uložiť svet z / do lokálneho súboru,
- doprednú aj spätnú simuláciu,
- zapnúť a vypnúť simuláciu v ľubovoľnom okamžiku,
- pripojiť sa na server a stiahnuť si z neho vzor,
- uložiť vzor na server.

Simulácia môže byť implementovaná v grafickom prostredí, umožňovať definovanie typu okolia bunky (<u>von Neumannovo okolie</u> a <u>Mooreovo okolie</u>) a typ bunky, z ktorej bude pozostávať hracia plocha (<u>štvorcová, trojuholníková a šesťuholníková</u>) (+ 1 študent).

Langtonov mravec s ukladaním vzorov na serveri (https://en.wikipedia.org/wiki/Langton%27s_ant) (2 študenti). K serveru sa môže pripojiť v ľubovoľnom okamžiku ľubovoľný počet klientov. Samotná hra (simulácia) bude bežať na lokálnom počítači, pričom bude umožňovať:

- vytvoriť svet so zadanými rozmermi,
- vygenerovať náhodné rozloženie čiernych polí,
- ručne definovať, ktoré polia sú čierne,
- načítať / uložiť svet z / do lokálneho súboru,
- definovať počet mravcov vo svete a ich logiku:
  - o priama:
    - mravec sa na bielom poli otočí o 90° vpravo, pole sa zmení na čierne a mravec sa posunie o jedno pole vpred,
    - mravec sa na čiernom poli otočí o 90° vľavo, pole sa zmení na biele a mravec sa posunie o jedno pole vpred,
  - o inverzná:
    - mravec sa na bielom poli otočí o 90° vľavo, pole sa zmení na čierne a mravec sa posunie o jedno pole vpred,
    - mravec sa na čiernom poli otočí o 90° vpravo, pole sa zmení na biele a mravec sa posunie o jedno pole vpred,
- definovať, čo sa stane, ak sa na jednom poli stretnú dva alebo viaceré mravce (zánik všetkých mravcov, ktoré sa stretli; prežije iba jeden mravec; polovica mravcov sa začne správať podľa doplnkovej logiky),
- zapnúť a vypnúť simuláciu v ľubovoľnom okamžiku,
- pripojiť sa na server a stiahnuť si z neho vzor,
- uložiť vzor na server.

Simulácia môže byť implementovaná v grafickom prostredí, umožňovať definovanie farieb jednotlivých mravcov a pravidiel popisujúcich, čo sa stane, ak sa na jednom poli stretnú mravce rôznych farieb (+ 1 študent).

Sieťová hra pre dvoch alebo viacerých hráčov (2 študenti). Všeobecné požiadavky:

- jeden hráč vystupuje ako server, ostatní hráči sa k nemu pripoja
- hra sa spustí, keď sa pripoja všetci hráči
- hra môže skončiť podľa definovaných pravidiel (závisia od konkrétnej hry) alebo keď sa od nej odpoja všetci hráči,
- po skončení hry sa danému hráčovi zobrazí jeho výsledok.

Námety na hry:

- hadík,
- bulanci,
- človeče nehnevaj sa,
- pong,
- iné.

Hra môže byť implementovaná v textovom režime (s využitím funkcií zo stdio.h, alebo v prípade Linuxu s využitím funkcií z ncurses.h) alebo v grafickom režime (napr. knižnica SDL).

Synchronizačný nástroj (2 študenti). Aplikácia, ktorá umožní používateľovi:

- špecifikovať typy súborov, ktoré sa majú alebo nemajú synchronizovať,
- automaticky alebo na vyžiadanie synchronizovať súbory a adresáre medzi dvomi adresármi, z ktorých:

- o oba sú na lokálnom počítači,
- o jeden je na lokálnom počítači a druhý sa nachádza na vzdialenom stroji (komunikácia so vzdialeným strojom musí byť šifrovaná),
- obnoviť zmazané súbory, ktoré nie sú staršie ako stanovaný počet dní.

Jednoduchý databázový systém (2 študenti). Systém beží na serveri a môže obsahovať ľubovoľný počet tabuliek. K serveru sa môže pripojiť ľubovoľný počet používateľov, ktorí si môžu:

- vytvoriť účet na serveri a prostredníctvom neho sa prihlásiť,
- vytvoriť tabuľku a definovať jej štruktúru:
  - o stĺpce môžu byť typu string, int, double, boolean, date,
  - o stĺpce môžu byť null alebo not null,
  - o každá tabuľka má definovaný primárny kľúč,
- zrušiť tabuľku (tabuľku môže zrušiť len ten používateľ, ktorý ju vytvoril),
- prideľovať práva ostatným používateľom (právo na vkladanie / aktualizovanie / vypisovanie / mazanie záznamov).
- ak má používateľ príslušné práva:
  - o pridávať záznamy (podľa primárneho kľúča),
  - o aktualizovať záznamy (podľa zadaných podmienok),
  - o mazať záznamy (všetky alebo podľa zadaných podmienok),
  - o vypísať záznamy v neutriedenom poradí (všetky alebo podľa zadaných podmienok),
  - vypísať záznamy v utriedenom poradí podľa zvoleného stĺpca (všetky alebo podľa zadaných podmienok),
- vypísať zoznam tabuliek, ktoré vytvorili,
- vypísať zoznam tabuliek, ku ktorým majú príslušné práva.

S jednou tabuľkou môže v danom okamžiku pracovať ľubovoľný počet používateľov. Všetky tabuľky musia byť riešené vo forme perzistentných záznamov tak, aby sa k nim dalo dostať aj po ukončení aplikácie, t. j. databáza nemôže byť implementovaná iba v operačnej pamäti.

Anonymizačná sieť (2 študenti). Anonymizačná sieť slúži na skrytie identity používateľov, ktorí sa cez ňu pripájajú do internetu. Pozostáva z niekoľkých uzlov, cez ktoré je smerovaná komunikácia medzi používateľom a zvolenou službou internetu. Príkladom je sieť Tor (https://en.wikipedia.org/wiki/Tor (anonymity network)). V rámci semestrálnej práce je nutné vytvoriť klient-server aplikáciu, kde server bude:

- uchovávať informácie o uzloch anonymizačnej siete,
- a klientska aplikácia umožní používateľovi:
  - pripojiť sa do anonymizačnej siete:
    - o ako koncový používateľ (používateľ zadá počet uzlov, cez ktoré sa má smerovať komunikácia a tie sa následne náhodne vyberú zo zoznamu uzlov dostupných na serveri),
    - o ako uzol siete (musia byť aktualizované informácie na serveri),
  - odpojiť sa od anonymizačnej siete (musia byť aktualizované informácie na serveri),
  - stiahnuť obsah zvolenej internetovej stránky (protokoly http a https),
  - šifrovať komunikáciu technikou "onion routing" (https://en.wikipedia.org/wiki/Onion_routing) (+1 študent).

Download manažér (2 študenti). Klientska aplikácia, ktorá dovolí používateľovi pripojiť sa na vzdialený server a pomocou štandardných protokolov stiahnuť obsah dostupný na serveri. Manažér musí podporovať nasledujúce protokoly:

- http, https, ftp, ftps,
- bittorent (+ 1 študent),

pričom umožní:

- naplánovať čas, kedy sa má sťahovanie začať,
- ukončiť sťahovanie,
- spravovať lokálne adresáre,
- spravovať históriu sťahovania,
- definovat' prioritu st'ahovania,
- v prípade súčasného sťahovania viacerých súborov ich naozaj sťahovať súčasne a nie postupne.

Pri protokoloch, ktoré to dovoľujú, aplikácia tiež umožní:

• pozastaviť alebo obnoviť sťahovanie súboru.

Poznámka: aplikácia nesmie byť implementovaná s použitím nástroja Wget a iných podobných nástrojov slúžiacich na sťahovanie internetového obsahu.